

SATA ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Kansanvalistusseura rakentamassa keskustelevaa yhteiskuntaa

Suomalaisella yhteiskunnalla on edessään suuria muutoksia. Tänään tekemämme ratkaisut vaikuttavat siihen, mitä seuraavan sadan vuoden aikana tapahtuu.

Kansalaiskeskustelujen sarjassa pohditaan yhdessä tärkeitä arvoja, asioita ja rakenteita, jotka on säilytettävä, tai jotka on saatava aikaiseksi paremman tulevaisuuden luomiseksi. Ideoidaan ratkaisuja, jotka pitäisi tehdä juuri nyt, jotta toivottava tavoite toteutuu ja varmistetaan, että kaikilla on hyvä elää Suomessa vuonna 2117.

Ensimmäiset askeleet otetaan keväällä 2017 ympäri Suomen järjestettävissä kansalaiskeskusteluissa, joissa monitaustaiset ihmiset pohtivat yhdessä tapoja, joilla ihmiset voivat kuunnella paremmin toisiaan rakentaakseen tulevaisuutta yhdessä.

Suomen askeleet -kansalaiskeskustelussa ennakkoon ilmoittautunut joukko eri taustaisia ihmisiä keskustelee Suomen tulevaisuuteen liittyvästä kysymyksestä ja suunnittelee ratkaisunsa tuleville sukupolville. Pöytäkunnittain puhutaan siitä, miten voidaan kaataa raja-aitoja niin, että ihmiset tulevat paremmin toimeen keskenään ja kuuntelevat toinen toisiaan yhteiskunnallisten muutosten keskellä. Pohditaan sitä, miten tasataan mahdollista eriarvoisuutta ja rakennetaan siltoja erilaisten ihmisryhmien välille.

Kevään mittaan keskustelu siirtyy verkkoon. Maakunnallisista kansalaiskeskusteluista koostettuja väittämiä ja ratkaisuehdotuksia voi kuka tahansa arvioida verkossa. Näin keskustelu yhteisestä tulevaisuudestamme laajentuu kaikkien saataville, helppokäyttöisellä alustalla.

Kun verkko- ja kansalaiskeskusteluista saadut ideat on koottu, ne luovutetaan nuorille. He tekevät lopullisen päätöksen siitä, mitkä ovat Suomen sata askelta tulevaisuuteen. Nuoret esittelevät ratkaisunsa valitsemallaan työmenetelmällä. Kannustamme heitä luoviin menetelmiin, kuten taidenäyttelyyn, näytelmään, paneeliin tai osallistavaan työpajaan.

Yhdessä valmistelemamme 100 askelta kootaan yhteen ja luovutetaan keskustelupaikkakuntien ja koko maan poliittisille päätöksentekijöille. Hankkeessa tuotettava aineisto on avoimesti hyödynnettävissä esimerkiksi muiden järjestöjen ja viranomaisten toiminnassa.

NÄIN ASKELEET OTETAAN

Vaihe 1: Suomen askeleet eli kansalaiskeskustelut

Suomessa on tarve rakentaa sivistynyttä keskustelukulttuuria, johon kaikki uskaltavat ottaa osaa. On äärimmäisen tärkeää rakentaa dialogia eri näkemysten välille. Tätä varten tarvitaan tehokkaita ja uutta keskustelukulttuuria rakentavia toimintamuotoja.

Avoimen demokratian, eli deliberatiivinen World Cafe -menetelmä rakentaa tasa-arvoista ja ennakoasetelmista vapaata keskustelua. Suomen askeleet -kansalaiskeskusteluissa kokoontuu 30–80 ennakkoon ilmoittautunutta ihmistä kerrallaan. Keskustelun rohkaisijana toimivat alustukset, joissa kerrotaan tulevaisuuden arvioitavissa olevista muutoksista, ja tarkastellaan mikä nykyajassa edistää tai estää sitä, että voimme elää yhdessä hyvin ja toisia kunnioittaen.

Hankkeessa järjestetään lähes 30 maakunnallista *Suomen askeleet* -kansalaiskeskustelua, ja lisäksi keskustelua ulkosuomalaisille. Menetelmän mukaisesti pöytäan kutsutaan paikallista asukaskirjoa edustava osallistujajoukko huomioiden keskustelijoiden ikä, sukupuoli, ammatti, yhteiskunnallinen asema, etninen tausta ja äidinkieli.

Tavoitteena on istuttaa Suomeen ja suomalaisille uusi yhteiskunnallisen keskustelun menetelmä, jolla kootaan monen taustaisia ihmisiä pohtimaan yhteisiä asioita. Menetelmä rakentaa yhteyttä kansalaisten ja päättäjien välillä. Keskusteluun osallistumisen kynnys on matala ja pohdintaa käydään pienryhmissä koulutetun keskustelunohjaajan johdolla.

Vaikutukset:

1. Uusi suunta: Kansalaiskeskusteluiden tuloksena saadaan konkreettisia ehdotuksia uudenlaiseksi toiminnaksi. Tavoitteena on luoda Suomen oma tie, jossa ratkaisuja ei tuoda vain ulkoa päin, vaan tehdään ennakkoluulottomasti tulevaisuuden yhteiskuntaa. Islannissa ja Saksassa keskusteluilla on saatu käännettyä yhteiskunnan kehityssuuntaa.
2. Alueellisuus ja moninaisuus: Kansalaiskeskusteluita järjestetään eri puolilla Suomea, jolloin saadaan esille eri alueiden tarpeita. Keskustelijat tulevat monenlaisista taustoista, jolloin näkyviin saadaan erilaisia ratkaisuja. Ajatukset kootaan sekä paikalliseksi että valtakunnalliseksi yhteenvedoksi kaikkien kansalaisten nähtäville.
3. Uusi keskustelukulttuuri: World Cafe -menetelmän on todettu vahvistavan rakentavaa keskusteluilmapiiriä ja lieventävän ääri näkemyksiä. Ihmisryhmien kohtaamisessa rikotaan ennakkoluuloja. Jokaisen ääni tulee kuulluksi. Koulutettujen keskustelunohjaajien ansiosta World Cafe -menetelmää voi käyttää maakunnissa myöhemmin.

Vaihe 2: Sinun askeleesi eli verkkoäänestys

Hankkeen toisessa vaiheessa keskusteluiden ehdotukset annetaan kaikkien kansalaisten pohdittaviksi verkossa. Kansalaiskeskusteluissa syntyneitä väittämiä, ideoita ja uusia toimintatapoja äänestetään ja jalostetaan ja luodaan näin kokonaan uusia yhteiskunnallisia kokeiluja.

Suuri yleisö pääsee kuulemaan ja näkemään hankkeen tuloksia Porin SuomiAreenalla kesällä 2017.

Vaikutukset:

1. Ennenkuulumattomia ideoita: Yhteiskunnallisen keskustelun tuloksena syntyy uusia avauksia ja ehdotuksia. Ajatuksia jalostetaan yhdessä, paikasta riippumatta.
2. Kaikki mukaan: Asennemuutos keskustelukulttuurissa ja yhdessä tekemisen tunne kannustavat kansalaisia vaikuttamaan. Kyse on kaikkien yhteisestä tulevaisuudesta, ja jokaisella on mahdollisuus luoda se seuraava, ratkaiseva askel. Ehdotukset ovat saatavilla vapaasti hankkeen verkkosivuilta ja kenen tahansa käytettävissä.

Vaihe 3: Nuorten askeleet eli loppuharppaus

Hankkeen kolmannessa vaiheessa palataan keskustelupaikkakunnille. *Suomen askeleet*-keskusteluissa ja verkossa syntyneet ideat viedään takaisin lähtöpisteeseen, tällä kertaa paikkakuntien nuorille. Suomen tulevaisuudessa on kyse tulevien sukupolvien yhteiskunnasta, joten nuorille annetaan mahdollisuus saada äänensä kuuluviin yhteiskunnallisessa keskustelussa.

Kunkin paikkakunnan nuorisovaltuustot päättävät toteutustavan itse valitsemiensa yhteistyökumppaneiden kanssa. Heidän ratkaisunsa parempaan Suomeen saatetaan nähdä näytelmän, osallistavan ja luovan työpajan tai perinteisen paneelin muodossa. Mentoreina toimivat valitun työmenetelmän ammattilaiset.

Nuorten askeleista syntyvä yhteenveto on julkinen ja se luovutetaan alueellisille päättäjille. Paikallinen yhteenveto sekä nuorten toteuttama osuus ovat nähtävillä myös hankkeen verkkosivuilla. Nuorten askeleiden julkistustapahtumissa keskustelupaikkakunnilla esitellään lisäksi koonti paikkakunnan kansalaiskeskustelun tuloksista ja kannustetaan kansalaisia ja järjestöjä niiden toteuttamiseen. Nuorten tuotoksista osa esitellään kesän 2017 Porin SuomiAreenalla.

Vaikutukset:

1. Nuoret saavat päättää: yleensä nuorilla on mahdollista tulla kuulluiksi, mutta tässä hankkeessa tunnistetaan heidän olevan tulevaisuus, niin ratkaisujen tekijöinä kuin kokijoina. Tämän takia he ovat tärkeitä päätöksentekijöitä.
2. Avoimuus ja julkisuus: Nuorten tuotokset ovat esillä hankkeen verkkosivuilla. Niitä esitellään myös valtakunnan ja maakuntien mediassa sekä Porin SuomiAreenalla. Jokaisen paikkakunnan nuoret tekevät oman projektinsa, mutta tarjoamme heille yhteisöllisyyden tueksi verkoston ja tilan, jossa seurata, kommentoida ja kannustaa toisten tekemistä koko prosessin ajan.

ASKELEET MAHDOLLISTAVAT

Hankkeessa yhdistetään kansalaisten keskinäinen toiminta, teknologian suomat vaikuttamismahdollisuudet ja taiteen keinot tarkastella Suomen tulevaisuutta.

Hanketta koordinoi sitoutumaton sivistysjärjestö Kansanvalistusseura (KVS). Yhteistyökumppaneina ovat Kansalaisopistojen liitto KoL, Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto - Nuva ry., Suomi-Seura, Setlementtiliitto, Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry, SFV studiec centralen, Joensuun yliopisto, Lapin ammattikorkeakoulu sekä useita kansalaisjärjestöjä ja kansalaisopistoja eri maakunnista sekä ulkomailta.

Kansanvalistusseura (KVS), on sivistysjärjestö, aikuiskoulutuksen asiantuntija ja palvelujen sekä kansallisten ja kansainvälisten verkkomedioiden tuottaja. Vuodesta 1874 lähtien Kansanvalistusseura on ollut rakentamassa suomalaista kansalaisyhteiskuntaa muun muassa olemalla mukana perustamassa kirjastolaitosta, kansalaisopistoja ja Yleisradiota sekä julkaisemalla kirjallisuutta. Säätiö on kouluttanut sotien jälkeen kymmeniä tuhansia suomalaisia Kirje- ja Etäopistossaan, Oriveden opistossa ja ulkosuomalaisten etäperuskoulussa.

Sata askelta Suomen tulevaisuuteen -hankkeen pääyhteistyökumppani on Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -ohjelma.

Kansalaiskeskustelut järjestetään yhteistyössä maakunnissa toimivien paikallisten kansalais- ja työväenopistojen kanssa. Yhteistyötä koordinoidaan Kansalaisopistojen liiton kanssa. Yksi ulkosuomalaisten kansalaiskeskustelu järjestetään Espanjassa toimivan Sofia-opiston kanssa. Lisäksi keskustelutamme ulkosuomalaisia verkon välityksellä yhteistyössä verkkokoulu Kulkurin kanssa.

Nuorisotyöpajat järjestetään yhteistyössä Nuorisovaltuustojen liiton ja kunnallisten nuorisovaltuustojen kanssa. Ulkosuomalaisten nuorisotyöpaja järjestetään yhteistyössä Suomi-Seuran ja Espanjassa toimivan suomalaisen lukion Colegio Finlandésin kanssa.

Työpajoissa käytettävien menetelmien, kuten eri taidemuotojen ohjaajiksi etsitään maakunnissa toimivia alojen ammattilaisia. Tässä yhteistyötä tehdään Taiteen kehittämiskeskuksen (Taike) kanssa ja eri alojen ammattilaisten kanssa.

Kansanvalistusseurassa työskentelee viestinnän ammattilaisia ja toimimme yhteistyössä median kanssa. MTV3:lta on saatu paneeli- ja toripaikka SuomiAreenasta kesälle 2017.

Rahoitus

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat noin 350 000 euroa. Toteuttamiseen on saatu alustavasti Suomi 100-juhlavuoden sihteeristöltä valtionavustusta 80 000 euroa. Hankkeen pilottikeskustelun ja tausta-aineiston tuotantoon on saatu Ulkoasiainministeriön Eurooppa-tiedottamisen varoista

valtionavustusta 5 000 euroa. Alfred Kordelinin säätiöltä on saatu ulkosuomalaisten kansalaiskeskustelun järjestämiseen 13 000 euroa.

100askelta.fi